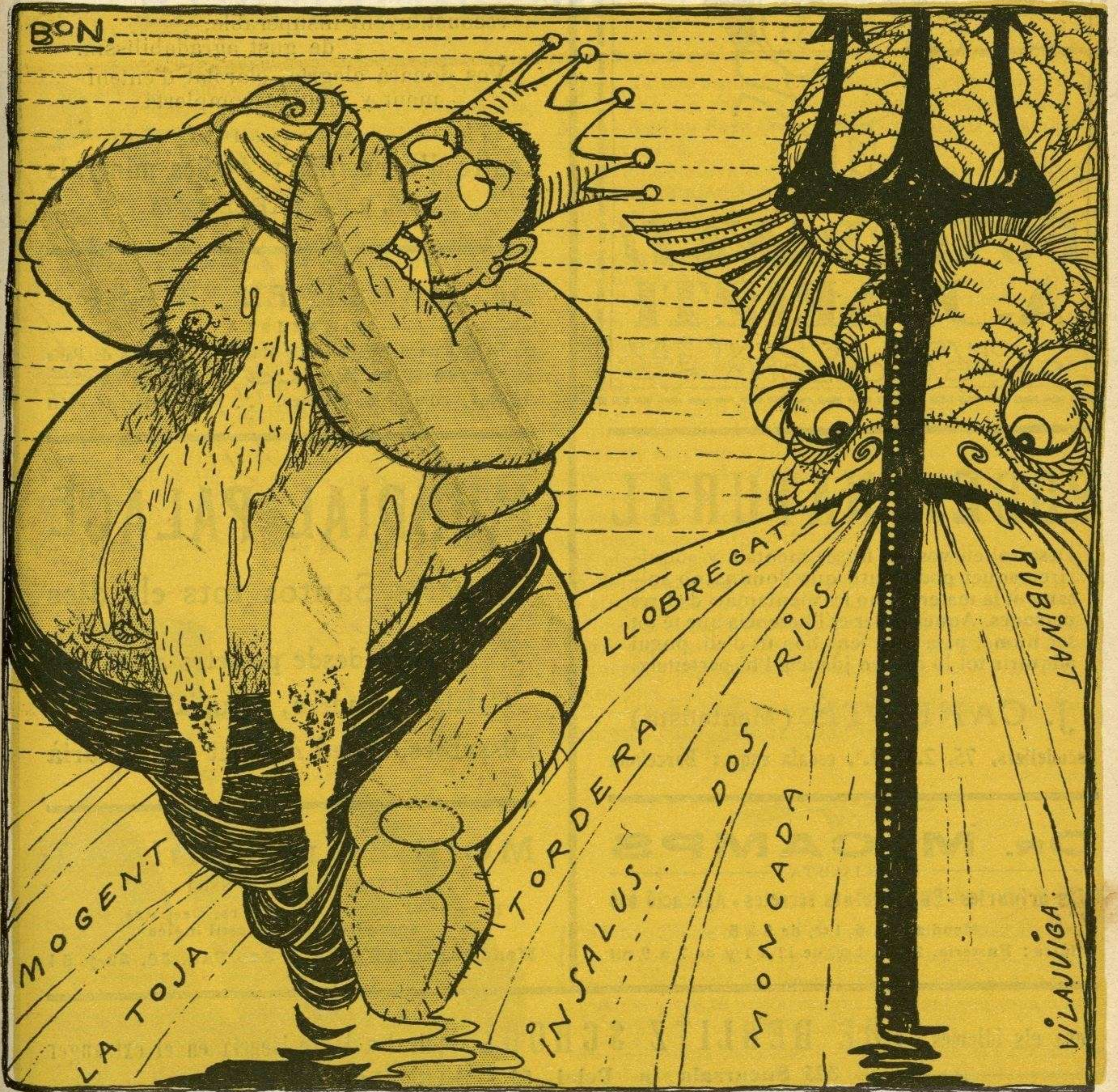

EL GATIBO

L'EMPERADOR DE LES AIGUES

— Quina manera de comprendre que gos que beu, no rabia.

B^oN.

FOTOGRAVATS
A. JOARIZTI
 CONSELL DE CENT 289.
 BARCELONA

PODER NATURAL

Desarrolleu vostres forces mentals y adquirireu aquet poder sutil que domina no solament la materia sino les mentalitats d'altres persones. Aquet poder es l'herencia que té tot ser humà, pera que, fent bon ús d'ell, pugui adquirir tot lo que en justícia l'hi perteneix.

J. CARRETÉ (Mentalista)

Escudellers, 75, 2.^{on}, 2.ª, escala esq. : Barcelona

DR. M. CAMPS

ESPECIALISTA

Vies urinaries - Enfermetats secretes - Aplicació 606

Mendizábal, 6, 1.er, de 3 a 5

Clínica: Fusteria, 2 y 4, 1.er, de 12 a 1 y de 7 a 9 nit

**¡ La vellesa es mes horrible
 que la mort!**

Se pot arribar a tenir molts anys sense
 esser vell, si's pren ab constancia la

Enofosforina Serra

reconstituyent insuperable,
 de gust agradabilíssim

Vos donará alegría, claretat d'enteni-
 ment y vitaitat complerta

Dipòsit general

Centre d'Específics y Aigües minerals

Pelai, 9. — BARCELONA

Dr. MARTÍNEZ CRESPO

DENTISTA

De la Facultat de Medicina de Madrid y Clínicas de París

TREBALLS A B O R
 Gravina, número 8, principal 1.ª, prop carrer de Pelai

MUNDIAL PALACE

Concerts Santos tots els dies

Coberts desde pessetes 3'50

Els divendres, bouillabaise

Dissabtes, menú corrent y vegetarià

MOBLES DE A. DIRAT

EXPOSICIÓN PERMANENT

Dormitoris, Salons, Menjadors, Despatxs, etc.
 Especialitat en eis d'estil Inglés

Mendizábal, 28 y 30, y San Pau, 50, 52 y 54

Pera els idiomes **THE BERLITZ SCHOOL** equival a la residencia en el extranger

325 Sucursals * Pelai, 58 - BARCELONA

Envío de prospectes gratis. Llissó de proba gratuíta. Secció especial pera traduccions (com-
 plertas, en precis u orals). Contracte pera la correspondencia estrangera de cases de comers

El catalanisme y'ls toros

PASSA un fenomen curiós a Catalunya; els que encare's diuen catalanistes y defensors de l'autonomia catalana, estan sotmesos a una forta influencia descatalanizadora.

Així veureu a ex fervents catalanistes, enamorats dels literats castellans, fins ensajar de fer literatura en castellà, naturalment dolenta; a homes que uns quants anys enrera no haurien, per res del mon, parlat o escrit altra llengua que la nostra, deixar ara d'usarla, ab un impudor indigne, pera mal parlar o mal escriure la llengua de Castella.

Fins en lo més vil, lo més innoble y lo més groller de l'espanyolisme decadent s'ha deixat sentir aquesta influencia malestruga. Els nostres catalanistes, alguns, naturalment, han arribat a ésser tauròfils.

Era l'altre dia qu'un redactor de *La Veu* ens confessava sense enrogirseli les galtes, qu'ell anava als toros sempre que podia y que tots els seus companys hi eren aficionats. L'insubstantial Snob creia que aquestes coses del vell catalanisme s'han de pendre ab un cert excepticisme de bon tò. Això fa *chic* y eu-

ropeu. Ja per aquest camí, confessava'l grafoman del diari dinàstic regionalista, que era més europeu en Junoy que en Pere Corominas y en Moles més que en Martí y Julià.

Era més endavant que ens enteravem de que alguns prohoms catalanistes, de la dreta y de l'esquerra, no faltaven a cap *corrida* que valgués la pena y fins eren entesos en això que alguns espanyols ne diuen la seva festa nacional.

Aquests senyors, quan volen argumentar aquesta veritable deserció seva de la bona doctrina catalanista, venen a dir que aquesta es molt vella y s'ha de revisar y rectificar.

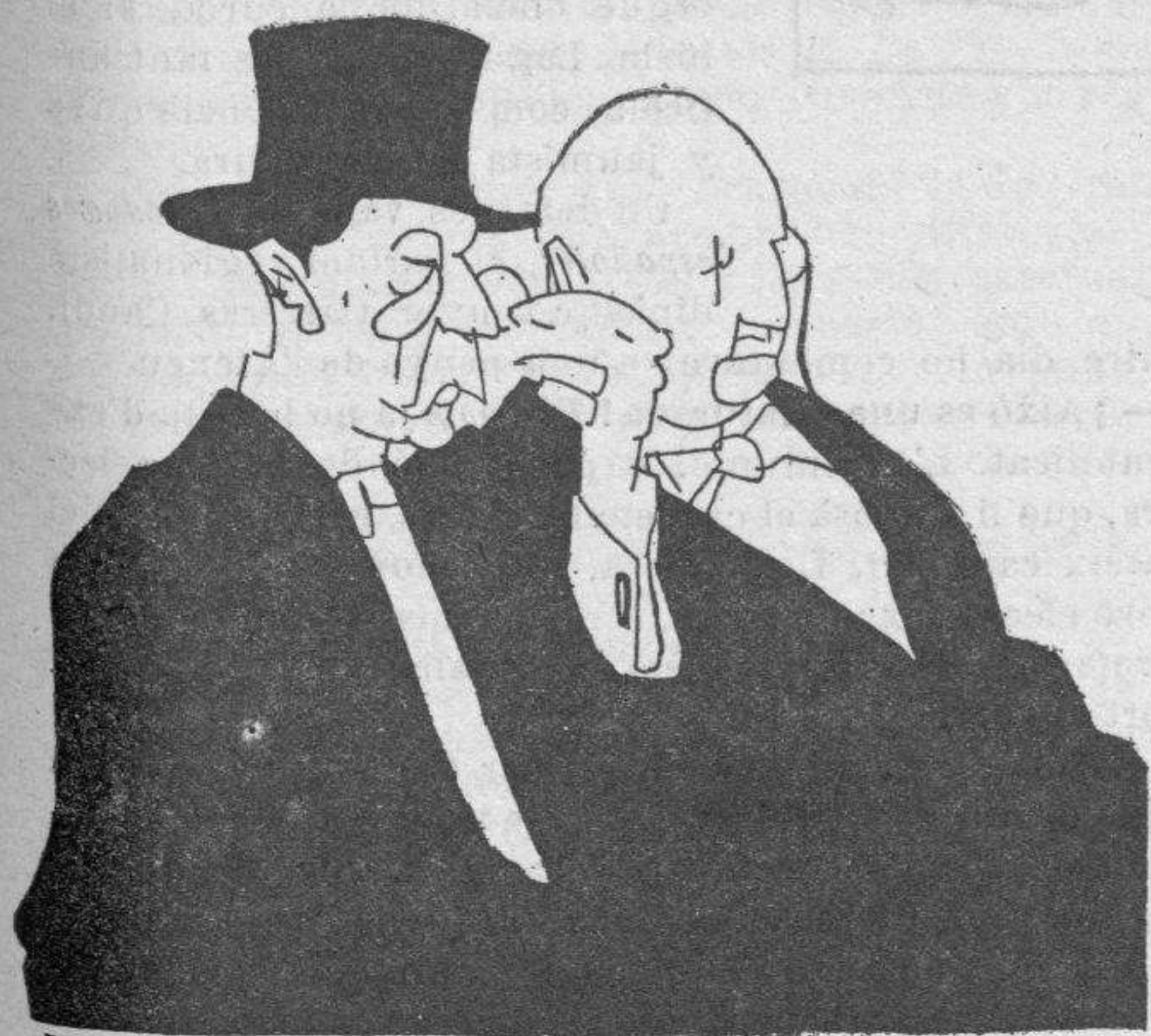
En bona hora diem nosaltres. Revisem-la y rectifiquem-la. Però de bona fe y pensant en Catalunya.

No hi ha perill que fentho aixís arribem a trobar be lo que tradicionalment ha trobat dolent el catalanisme; que arribem a justificar el deixar de parlar y escriure en català a Catalunya; que arribem a no trobar canallesca, brutal y salvatge la cursa de braus.

Depurem el catalanisme, si li cal. Però no'l neguem ni'l traicionem hipòcritament.

Y els que parlen en castellà menyspreuant la nostra llengua, els que troben sistemàticament millor lo de Madrid que lo de Barcelona, els que frueixen en el barbre espectacle espanyol, que tinguin la franquesa de dir que ja no son catalanistes, ni atenuadament sisquera, y l'honradesa de separarse de les fileres de la Patria.

Y si ells no ho fan, treiemlos nosaltres abans no'ns empestin y'ns envileixin la causa.

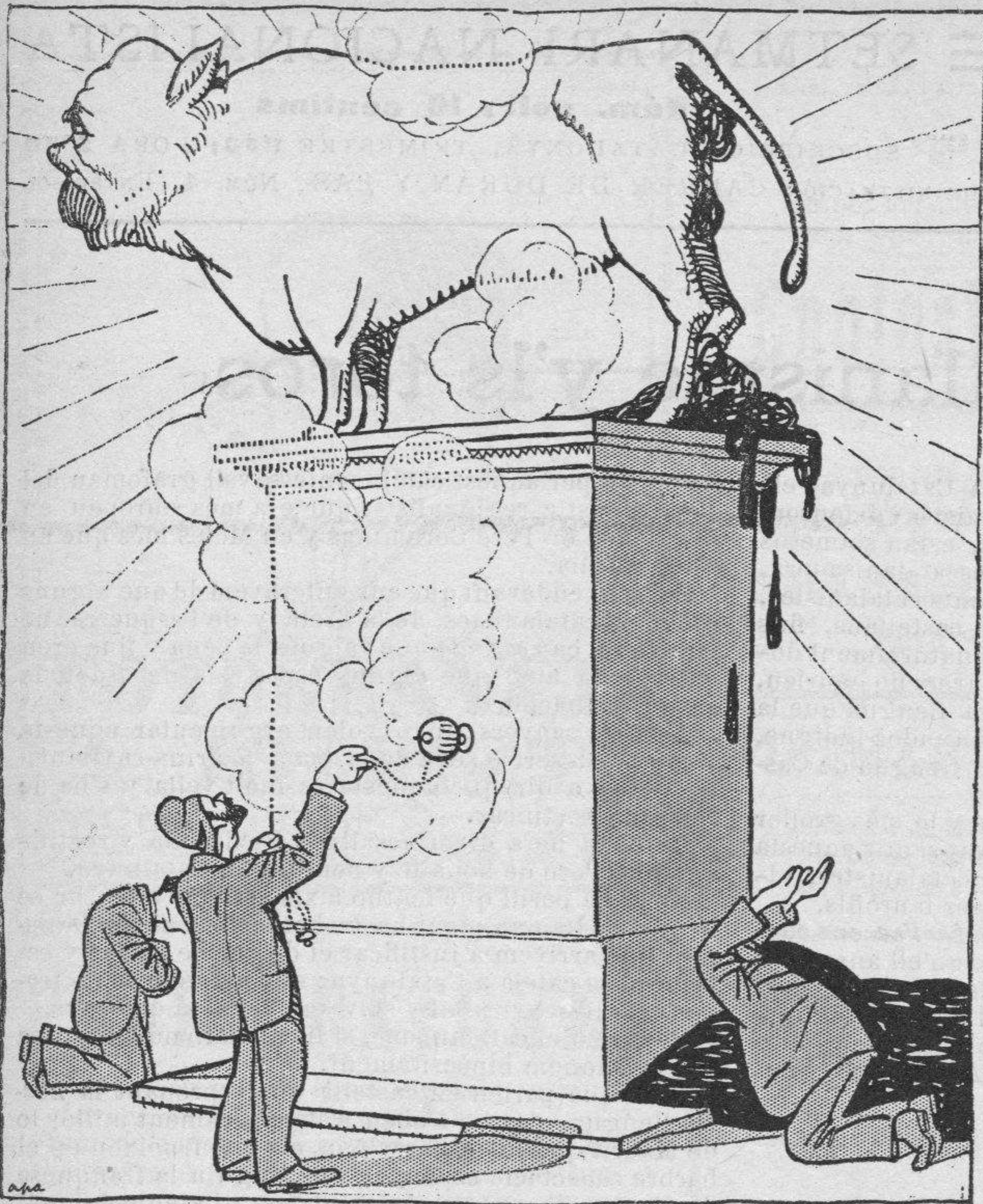
La gent de « El Poble »

EN TRE'ls diaris catalans que'ns mereixen més simpatia, s'hi compta *El Poble Català*. Ell ha trobat la pedra filosofal, l'elixir de la eterna joventut. Passi el que passi, el *Poble* sempre té una arrogancia juvenívola, una tossuderia d'infant, una estridència romàntica.

Ah, y es dels pocs diaris del món que fa'l reclam de franc. Canta a la llum de la llibertat y de Catalunya, com una esbojarrada calandria. L'altre dia una comissió d'industrials parlava ab un redactor del *Poble* sobres la conveniencia d'impugnar valentment una etzegallada consistorial que arruinava un respectable gremi barceloní. El

— ¿Que ja se n'ha enterat, senyor Serrahima? Al Parlament tunc desaparexien fins les cadires. Tot s'ho enduien els lladregots.

— Ai, ai! ¿Que potser també tenen tramviaris com nosaltres?

LES ORACIONS DELS TRAMVIARIS

Tramviari 1.er Tu que trevalles per la República....
 Tramviari 2.^{on} Tu que creus en la Llibertat.....
 Tramviari 3.er nois, me sembla que s'hi caga.

redactor, xardorosament, va oferirse a batallar per la justa causa. La campanya del *Poble*, donà un resultat satisfactori: no's consumí l'expoliació consistorial. La comissió d'industrials, agraeix, al redactor, plena d'entusiasme:

— ¿A quí tenim l'honor d'agrair personalment?... — feren els comissionats.

— Al *Poble Català*, feu el redactor.

— Però...

— Al *Poble Català*, y prou.

Els comissionats sortiren ab l'esglaiament del cassador qu'ha trovat un merlot blanc: hi havia a Barcelona un diari que bregava per la moralitat administrativa, de franc, sense cobrar propina. Això no's podia aguantar; anava contra les sagrades costums de l'avior. Era inaudit això de no cobrar propina per la defensa d'una causa justa, aquí ont tothom — no val a senyalar — en cobra per la defensa de causes... injustes.

★

A més d'aquesta simpàtica austeritat, el *Poble* té altres preudes virtuts cíviqes. S'alaba sovint ab la més inconscient facilitat de l'excomunió que li va llensar el savi cardenal Casañas, de carlina memòria. Això de l'excomunió, a cada punt ho galleja, *El Poble Català*, com si fos una creu per mèrits de guerra.

Y a fè que la tal excomunió atenta de plè a les seves finances. Qualsevol difunt s'arrisca a anunciarhi la seva esquela mortuòria en un diari excomunicat. Aquí tots ens coneixèm: molt menja-capellans, molt anticlericals, molt de la màniga ampla... ¡però paga l'esquela! Ademés, l'esquela mortuòria afalaga la vanitat de les famílies dels difunts; y fins aquets se'n van a l'altre món satisfets del recort que la premsa'ls ha dedicat a l'empendre'l seu darrer viatge. Conec famílies de fabricants difunts que conserven l'esquela de mitja plana a la sala, en un quadro endolat ab la clàssica llassada de glassa y'l ramet de semprevives...

Però, lo xocant del càs, es que'l *Poble* faroleja per que sí, ab això de l'excomunió cardenalicia. *El Poble* no ho està d'excomunicat; estant ortodoxe com *La Vanguardia*, y podria molt ben passar per orgue oficial de la curia, si el bisbe Laguarda no fos tant anticalà, com a bon valencià qu'es y jaumista per afegidura.

Un dels més valiosos *ortodoxos españoles*, el regidor regionalista dinàstic senyor Carreras Candi,

l'altre dia ho comentava en una penya de l'Ateneu.

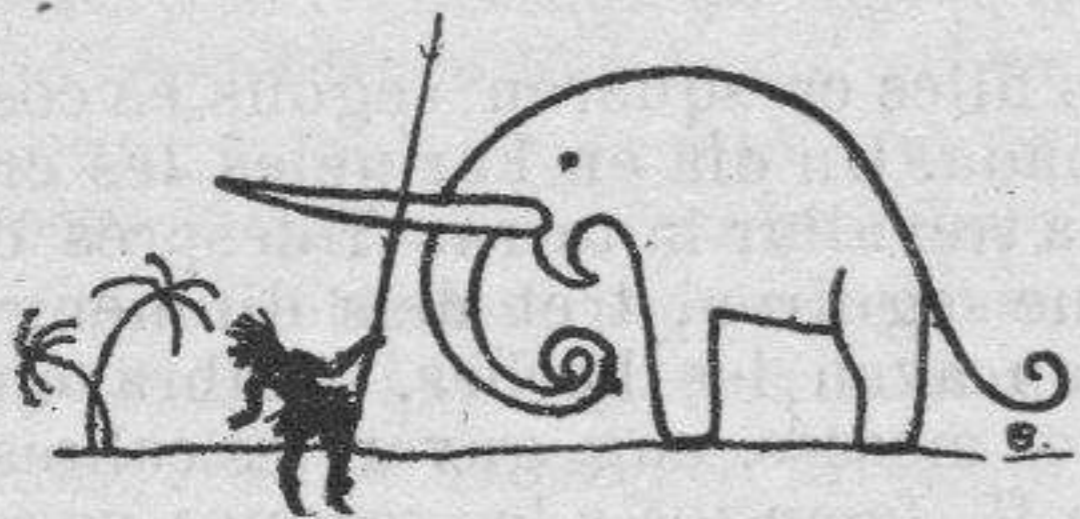
— ¡Això es una criaturada! *El Poble* ja no ho està d'excomunicat. L'excomunió, o prohibició de la seva lectura, que li imposà el cardenal Casañas, era *per vilam* del mateix cardenal. De manera, que, mort aquest, queda sense efecte l'excomunió... si el seu sucesor episcopal no la referma. Es allò que dièm en català: ¡morta la cuca, mort el verí!

Els oients se miraren al senyor Carreras Candi ab el més pur esglai ortodoxe. La frase tenia entonacions demoníques en boca d'un catòlic pràctic de la talla del regidor dinàstic regionalista... El senyor Carreras Candi va dir l'entremaliadura una mica enrajolat, com el noi atrapat infraganti, però gens concirós per haver passat, mai fos per un moment, com a home despreocupat, de la màniga ampla, lo que no li privarà, emperò, dels cent consabuts dies d'indulgència que la munificència episco-

pal reparteix a les manses ovelles que moren ab olor de santedat... y ab drinc de quartos.

Ja ho sabèu, gent d'*El Poble*, ja no estèu excomunicats; un canonista us torna la fama ortodoxa que'us va arre-bassar el savi cardenal Casañas, de carlina memoria. El famós canonista senyor Carreras Candi ho ha proclamat solemnement: ¡morta la cuca, mort el verí!

Ja podèu insertar novament les artístiques y rendoses esqueles mortuories!...

“La Veu” y els carlins

El secret d'una conducta

Tot temps havia tingut *La Veu de Catalunya* una entendrida y germanívola benevolensa envers els carlins. Els tractava com a correligionaris y s'aliava amb ells pera anar a la lluita electoral.

El senyor Prat y Sarrà — més conegut amb el nom fals y pompós de Prat de la Riba — deu precisament als vassalls de don Jaume la seva acta de diputat provincial.

Tanta era la benevolensa amb que'l diari de la Lliga s'ocupava dels jaumistes, que quan aquets cometien alguna malifeta, com aquella emboscada de Sant Feliu de Llobregat, els redactors del confrare els disculpaven amorosament y donaven tota la culpa a les kàbiles lerrouxistes. En *Carca-roig*, com anomena en Pere Corominas a cert redactor de *La Veu*, trobava perfectament compatibles el seu carlisme y el regionalisme.

Però heusaquí que, amb ocasió de lo de Granollers, *La Veu* ha pres una actitud ben diferenta. Ha amidat pel mateix raser — son les seves paraules — als lerrouxistes y als carlins; ha parlat amb agror del requeté y ha retret repetidament, com punxant les carns del *senyor bisbe* amb una agulla d'esparde-nyer, la benedicció de la rotativa d'*El Correo Catalán* pel doctor Laguarda.

¿Qué es això? ¿A qué es degut aquest cambi?

EL GALL ho sab. Y com que es un xerraire, ho contarà tot seguit als seus lectors.

No's cregui pas ningú que la nova actitud de *La Veu* obeeixi a raons humanitaries, cristianes o civilistes. Res d'això No's tracta de cap qüestió d'idees, ni tampoc de cap qüestió de procediment. Se tracta, al contrari, d'una qüestió d'administració, de calaix, de pessetes.

Perque es el cas que les grans reformes del orgue carlí, amb l'aument de tamany y de cabuda, amb la millora dels serveis d'informació y amb l'adquisió d'una magnífica rotativa, ha causat també un seriós perjudici a la *La Veu*. Molts carlins estaven suscrits

al periòdic den Bofill y Matas, puig *El Correo Catalán* no anava enlloc. Però, reformat y millorat aquest, la majoria dels carlins que hi estaven suscrits han deixat *La Veu*. Es més: els nois terribles del requeté, quan mesos passats se dedicaren a una veritable cassa de suscripcions pera *El Correo Catalán*, aconsellaven y casi ordenaven als seus correligionaris que's donessin de baixa de *La Veu de Catalunya*.

¡Quàntes son les baixes que això ha ocasionat al diari del carrer d'Escudellers! Informes fidedignes ens diuen que son un parell de centes, pel cap més baix. Això fa 200 pessetes, o sigui 40 duros cada mes. ¡Horror! Dos cops el sou den Pagés y Rueda.

Y d'aquí ve la tirria. Per aquest *metàlic* motiu *La Veu* tira ara amb bala contra'ls pobres carlinets y contra'l bisbe Laguarda, que ha beneit la rotativa d'*El Correo Catalán* — aqueixa rotativa que ha produït les doscentes baixes — y no ha dedicat, en cambi, la seva benedicció a la rotativa del tivat portaveu regionalista.

El parlar den Xenius

EN TRE'n Robín, l'Unamuno, en Rucabado, en Diego Ruíz y EL GALL, ens hem proposat fer immortal an en Xenius. Y ho conseguirem.

El secret de la popularitat es aquest: que se'n parli d'un home; que se'n parli bé o malament, però que se'n parli. Es el cas d'en Lerroux. Y, sobre tot, vulgaritzar les

— Encare aném d'hivern. Aquest any els lerrouxistes no poguent cremar convents ens creman als guardes urbans.

seves anècdotes íntimes. Després la posteritat y per medi d'un qualsevol Gascón manífacer inclou les anècdotes d'aquell gran home en una colecció de *Cuentos baturos*.

En tot això, qu'en Xenius no hi vegi cap mala intenció; ¡Qué més voldríem nosaltres, per major gloria de la nostra dolça Catalunya, qu'en Xenius fos l'únic gran home que ha parit l'humanitat després de Plató! ¡Qué més voldríem nosaltres!...

L'altre dia un amic ens feia notar les exquisides y rares inflexions del català qu'ara se parla en boca den Xenius. Les paraules surten dels seus llavis ab el xixxiueix d'un pinsà. En Xenius no'l parla el català: el xiula. Y ningú's pot imaginar l'encís del xiulet den Xenius quant parla'l català. Y a fè que es una novetat aquesta nova fonètica noucentista. Abans, no hi parlava aixís en Xenius. El català den Xenius, abans era com el de qualsevol personatge den Pitarra.

Si la moda s'exten, Catalunya's convertirà en una immensa *pajarera*.

Un dia va repararli un filòleg:

— ¡Vostè, Xenius, abans no hi parlava, aixís!...

— Oh, veurà, veurà... Es cosa de París, això; ho he portat de París... El francès... ¿sab?

El filòleg, tot anantsen, remugant.

— Sí, vaja, se veu qu'el poc francès que sab li ha fet perdre'l poc català que sabia.

Gloses rurals

Els sexes

HOMES de suma sapiència—sociòlecs, fisiòlecs, polítics, pares de família, àdhuc,— fan esforços prometeics pera esbrinar l'origen dels dos sexes en que l'humanitat se trova dividida; pera escatirne les diferències, pera assenyalarshi un camp d'acció en el present y una transformació en l'avenir. Com resultat de tals esforços investigadors, uns se decanten vers el Feminisme, altres vers la banda oposta; y encare n'hi ha que no's decanten y resten en un equilibrat eclecticisme. Cap d'aquests homes ha arribat a una tan còmoda, tan sòlida solució, com el meu masover, dit en Farinetes.

La seva muller — la d'en Farinetes — va comensar donantli tres filles, seguides, una darrera l'altre. Un ciutadà culte, un home civil, davant d'aquest malas-

tre, s'hauria desfet en furiosos anatemes, a tall de patriarca arcaic: «¡Oh muller maleida! No'm dones cap varó pera perpetuar mon nom y ma nisaga il·lustre! ¡Cap fill que'm sia un bàcul espiritual en les meves velleses y m'asseguri la benhauransa ultra terrenal...» Després, pensant en l'escassíssima utilitat material que tenen les filles pera una casa y en les ferèstegues dificultats qu'un hom trova pera casarles, hauria seguit les exclamacions en un sentit menys enlairat y declamatori. Doncs, en Farinetes no badà boca. Prou sabia que un fill li feia més falta, pera ajudarlo en el conreu de les terres vastes que menava. Estoica y silenciosament en Farinetes acotà'l cap davant del Destí.

Les tres filles cresqueren segons es costum en tota persona nada. Un dia en Farinetes les cridà y se les endugué a treballar la terra. Y després d'aquest dia, tots els que seguiren, tret dels diumenges. Les tres filles arrencaven les herbes, sembraven els camps, segaven les messes, engegaven les cabres, ensellaven l'euga en fi, feien tot's les tasques pagesívoles com un pagés les faria. De lluny, sentintles renegar, mentres treballaven, un hom les creia completament varonils; per fortuna les faldilles que conservaven posades desfeien aquesta il·lució acústica.

En Farinetes, un cop havia finit aquesta metamòrfosis que encantaria al mateix Ovidi, tingué la desgracia de perdre la dona. En cercà una altra (la casa no podia quedar sense mestressa que cogués els menjars y cuidés l'aviram), y s'hi enmaridà. D'aquestes segones nupcies puntualment eixí a llum de dia un fill, ¡un mascle! En Farinetes s'en alegrà, més per la vanitat de demostrar que sabia tenirne de fills, que pel goig de veures satisfeta cap necessitat del cos o de l'ànima... Per ajudarlo en la feina dels camps ja'n tenia prou amb les tres filles. Y aixís el primogènit fou concedit a la mare — la muller den Farinetes, — pera la seva ajuda y companyia. El noi cresqué ensinistrantse en les feines casolanes y ja havia pelat forces arrobes de trumfes quan vingué un segon fill; en fou la mainadera. Els brassos del primogènit prengueren la tendra carga del nou vingut y la passejaren per l'era y els pellers, pels boscos y les hortes. Y si es veritat que sovint la tendra carga se li escapà dels brassos y's badà'l cap unes quantes vegades, també ho es que tingué pera'l seu germanet tendreses inefables, finament femenines. El mocava amb delicadesa, li mudava les calces cada vuit dies, el deixava una estoneta demunt la palla pera ferlo enriolar amb les seves tombarelles y li cassava mosques y apallisava'ls gossos. Per obra y gracia den Farinetes s'havia acomplit la segona metamòrfosis.

¡Ai, en Farinetes, home admirable, mestre de la vida! Feres el teu fet passant per sobre'ls accidents del sexe... Y tot tàcitament, sense una sola divagació filosòfica.

TITYRUS

El lerrouxista es el tipu més excepcional y més paradoxal del mon. Es incommovible en la seva fe com una soca, creient y maus com un anyell, obcecat com un toro.

Ja compendran que's parla del lerrouxista de bona fè, del que creu ab en Lerroux y en la Revolució y en el partit radical. No podem parlar pas del lerrouxista viu, que aquest no es més que un vulgar senyor que va a casa de gangues y fa política per lo que aquesta pot produirli.

El lerrouxista de bona fè es admirable.

Ell ha vist, com en Lerroux que'l conquistà predicant la Revolució, no ha fet la Revolució; ell ha vist la covardia den Lerroux y dels lerrouxistes quan la setmana sagnanta de 1909; ell ha vist com en Lerroux y'ls seus s'oposaren a la vaga revolucionaria del setembre passat, ell ha vist com ab deu anys que te homes disposats a tot y ocasions magnífiques, no ha realisat ni sisquera un intent pera quedar be ab el públic.

Y no obstant, res. El nostre home es mes lerrouxista que mai.

En Lerroux s'ha fet ric, en Lerroux intervè en grans negocis, en Lerroux apoya an en Canalejas y ha apoiat la guerra al Marroc, en Lerroux va en auto, «el infame vehículo de la burguesía», que digué ell mateix; en Lerroux viu en un magnífic xalet de la Castellana, en Lerroux se diverteix, va a balnearis, porta anells...

Y res. El nostre home es lerrouxista encara.

Es incommovible com el penyal mes fort de Montserrat; conseqüent com els grans rius que secularment fan el mateix camí.

¡Oh, ser admirable, que vius fora del mon, que tens una fe més gran que la dels sants del desert y portes mes llana que tots els remats de bens junts!

*

Jo't vaig a dedicar ara tres flors, les darreres del teu ídol, les úlimes que s'han produït en aquesta tragicomedia política nostra y que més be pinten al teu deu. Te les dedico pera que t'edifiquis y't confirmis més en la teva adoració lerrouxista; no pas perque't converteixis, que no convé que desaparegui un ser tan excepcional y únic com tú, un exemplar de tan bona fè, tanta credulitat y tanta mansuetut com tú.

La primera flor, te la dedica ell mateix, en el seu darrer discurs de Logroño. «La Revolución no hay que hacerla en las barricadas, sino en los colegios electorales», ha dit. Però tú, lerrouxista de bona fè, ja se que no ho creuràs això. Diràs que tota la premsa d'Espanya s'ha posat de acord pera canviar les paraules de l'ídol, o potser se te ocurrirà que això ho va dir pera enganyar als logronyessos. ¡Ves pobres logronyessos! Tú, home de bona fè, seguiràs creient en Lerroux revolucionari.

La segona flor la dona un diari, que assegura que en Lerroux, que ja te dos automobils, n'ha comprat un altre. Però no de qualsevol manera, sino un auto luxós, lo millor y més car que's fabrica, com que li ha costat ¡50 mil pessetes! Està clar que tú això no ho creuràs. O si no pots més que creureho perque vegis materialment el cos del deïcte, tú t'ho explicaràs de qualsevol manera. ¿Qui sab si espera anar mes depressa a fer la Revolució? Coses

— Aném al Edén?
— No, m'estimo més anar al Turó. L'Orfeo Català hi canta malaguenyas.

més inverossímils t'ha servit *El Progreso* y tú te las has cregudes.

Y per fi, la tercera es una frase d'un vell republicà de Madrid, escriptor honrat, home pur, coneixedor den Lerroux de qui ha estat amic y company. Parlant ab un català, deia aquest home:

«—Yo a Lerroux, le admiro; le admiro cordialmente.

—!

— Sí, señor. Le admiro como a pillo. Eso, crea Vd.; no hay nadie que lo sepa hacer como él. Es una gracia y una habilidad en que no hay quien le aventaje.»

Ja ho veig que no t'ho creuràs això, bon lerrouxista. Diràs que aquest republicà li vol mal an en Lerroux.

Y qui sab si pensaràs que qui ho repeteix, menteix.

Però es la pura veritat, aquest concepte tenen den Lerroux els seus amics.

LES MORTS GLORIOSES

— Jo hauré arribat a general sense haber guanyat cap batalla; pero al menes moriré com el gran Napoleón d'un càncer al'estó mac.

DE VUIT EN VUIT

Model literari

pera obtenir la Flor Natural en qualsevol dels Jocs Florals anunciats de Olot, Badalona, Sans, Sabadell, Agramunt, Castellar, Gracia, Vilatoba, Vilagrassa, Vilasseca, Vilassequeta o Vilassecona.

*Jo tenia un llessamí
que jo mateix el plantí.*

*Un dia de bon matí
de son parc l'esqueixí;*

*en terra un forat obrí
y allà dintre lo figuí,
y desseguida el reguí
ab dues gotetes d'aygua
y una goteta de vi.*

*¡ Ay, ay lo bon llessamí
que jo mateix m'el plantí!*

*

*En un dematí molt clà
lo llessamí va esclatà.
Al vèurelo gronxolà,
¡ quines ganes d'ensumà!*

*¡ Llessamí, llessaminà,
quines ganes d'olorà!
Llessamí de color clà
com acabat de purgà:
Ta corola tan olenta,
ta corola, ¡ qui l'haurà?*

*¡ Ay, ay, el llessamí clà!
sa corola ¡ qui l'haurà?*

*

*¡ Ay amor, lo meu amor,
qui regnèu dins lo meu cor!
Aquesta tan pura flor
qu'es la reyna del olor,
¡ per qui pot ser, mon amor
sinó per vostra dolsor?
¡ Ay, que la vostra sentor
es encara molt millor,
y jo, tan sols de sentir-la,
solet, a soles, m'escór!*

*¡ Ay amor, lo meu amor
qui regnèu dins lo meu cor!*

*

*Y vaig trencà el llessamí
y a vostres peus el posí.*

*¡ Llessamí, bon llessamí:
jo envejo lo teu morí!
¡ Jo, jo que tant t'estimí
y cada dia et reguí
ab dues gotetes d'aygua
y una goteta de vi!*

¡ Ay, sí, sí!

*¡ Ay amor! Lo llessamí
un cop posat en ton sí
¡ Com un rey esdevinguí!*

*¡ quin jorn serà per mí
lo de fer de llessamí?*

Per la copia
EL GALL DE LA PASSIÓ

Rafael Gómez

(a) El Gallo

Com en la passada setmana parlarem en aquestes columnes de D. Manuel Portela y Valladares, avui ens ocuparem d'un altre subjecte tan digne o més digne qu'ell, de figurar en la galeria d'homes il·lustres de EL GALL.

Se tracta del Gallo « Chanteclair », que diuen a Madrid, pronunciant totes les lletres, el torero modernista, el que sembla un chino, perquè no te mes pel que la cua y l'amagat; el marit de D.ª Pastora Imperio, separat de la senyora; el que brindà un brau a D. Eugeni Noël per fúmesen y va enviarli la orella; y el que per fi (y per no alabar-lo més) es el tema obligat de conversa a les aceres del « Continental » y « Maison Dorée » y en totes les tabernes de Barcelona.

D. Rafael Gómez (a) el Gallo, es fill de torero y de Madrid, coses que, sumades, li han valgut l'admiració y l'amistat de D. Ferrán Agullo (a) Pol y demás companys de causa.

A Madrid diuen que el Sr. Gallo es hombre bien, lo que tradit vol dir gent de be. A la « Lliga » es ahont te els més fervents partidaris y que no vagi ningú a dirlos hi que a la hora de matar el bou lo que procura es fugir, per que'ls hi contestaràn que's cambia la muleta de ma millor que'n Prat de la Riba y qu'obliga al braus més que'n Cambó a en Canalejas.

Això sí, lo que te el Gallo es bon tipo. Afigúrin sel petit, magre, escardalenc, de color d'oliva y am la clepsa tan pelada com un ou. Quan va vestit d'antiques fa fredat. Totes les dones li van darrera encara que sembli bolla.

Prò ell no'n fa cas, encara que ningú ho diria l'home continuà estimantse a la Pastora Imperi, sa llegítima muller. Nosaltres, que som amics de don Pedro Casas Abarca, introductor de tots els toreros y intim amic del Bomba, ho sabèm de bona tinta puig D. Peïro ens ho ha dit: El Gallo se passa les hores dient:

— « Yo tengo una pena, pena ».

Y aquesta pena es la Pastora.

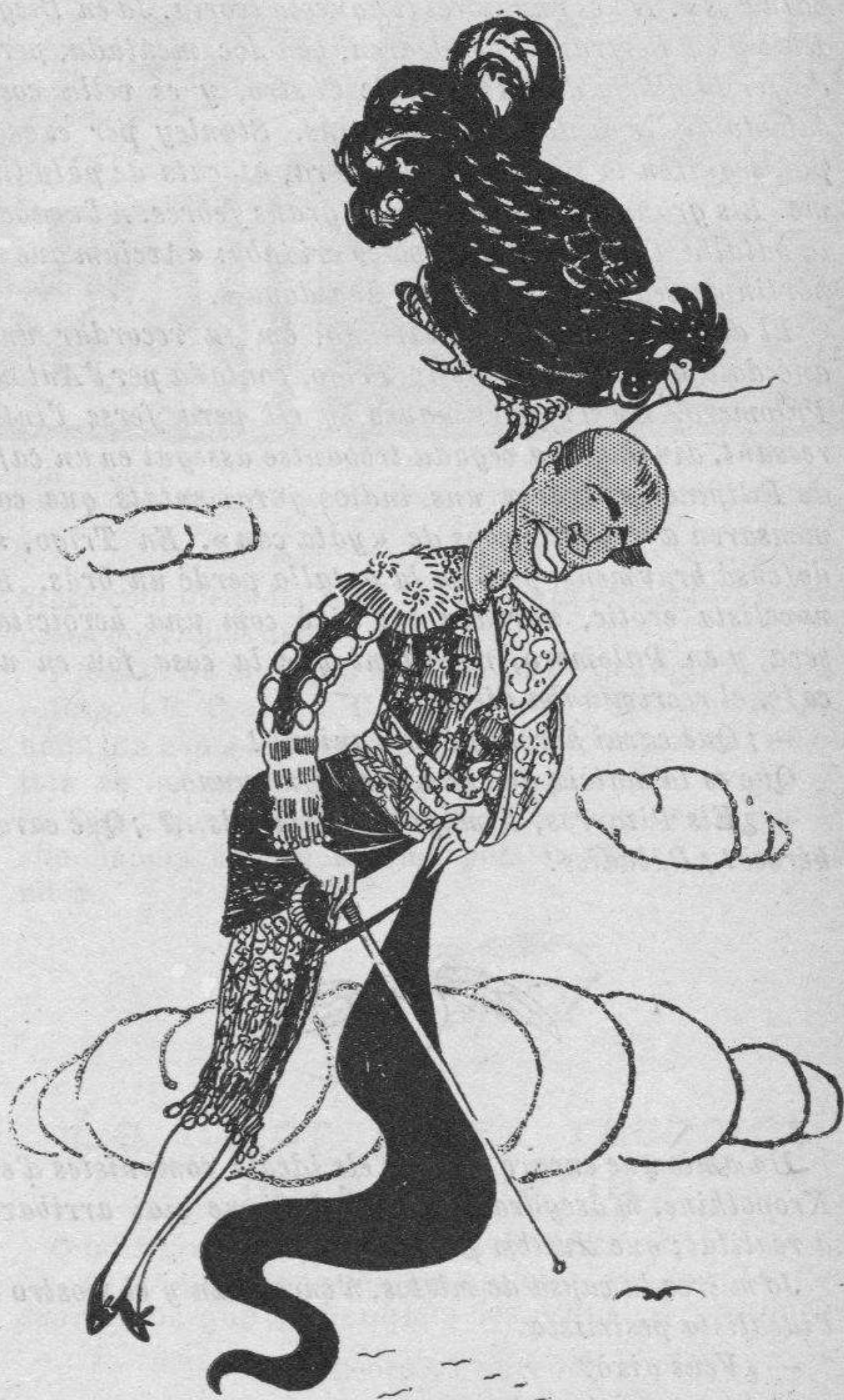
El Sr. Gallo va heredar del seu pare, que també se'n deia, el secret de fer unes coses que se'n diuen

cambi de genolls y llarga cambiada. Això semblen plats de fonda de sisos, però no ho son, sino plats de bon restaurant tauròmac; a més ell pera el seu compte s'ha inventat el pas de la mort (que tots haurèm de passar) y allò de canviar la muleta de ma, tan aviat a la dreta, com a la esquerra, cosa que com ja s'ha dit, entusiasma als de la « Lliga ».

Per lo referit pot veures que D. Rafael Gómez es persona que's mereix la popularitat de que disfruta y molta més.

Per la nostra part al pensar en ell no podèm menos de dir:

¡Olé el Gallo!

Cops d'ala

El senyor D. Miquel d'Unamuno, cumpleix a meravella la teoria de l'Ors, de l'home que treballa y juga. Ningú més fondo, ni més conturbador que ell en les aixerreides lletres castellanés, y tampoc, ningú com ell tan desconcertant en les seves sàtires. L'Unamuno, te una mica de l'ànima de Goya. També ell escriu capritxos, així com l'altre els dibuixaba. Quan se fassi — a la seva mort, naturalment — una dissecció de l'Unamuno, serà precis presentar una de les seves cares, com la cara, meitat per meitat, ferrenya y burleta, de Juvenal.

En el Nuevo Mundo se fa una pregunta, que es una punyalada a les pretèrites glories espanyoles. «Els Pizarros, els Almagros, els Carvajal, tots els conqueridors heroics del Perú, crec que realisaren les seves hasanyes en plena febre terciària, adquirida en aquells terrenys palúdics». No es una novetat aquesta teoria. Ja en Diego Ruiz y en Bertrana l'emplearen, ben documentada, pera desfer la gloria de l'Alvarez de Castro, y es vella cosa sabuda que'ls exploradors africans, Stanley per exemple, seguiren la seva ruta en llitera, atacats de paludisme. Els grans heroismes, son les grans febres. A l'acabar la batalla d'Austerlitz, Napoleó cridaba: «Aveiam que'm portin desseguida un bany y una dona».

El descobriment de l'Unamuno, em fa recordar una anècdota del novelista Felip Trigo, contada per l'Antoni Palomero. En Trigo es manco, y ell pera ferse l'interessant, diu que una vegada trobantse assegut en un cafè de Filipines, entraren uns indios juramentats que comensaren a repartir cops de «yata can». En Trigo, se defensà braument, però en la batalla perdé un brás. El novelista eròtic, narrava tot això com una heroicitat seva, y en Palomero, recordant que la cosa fou en un cafè, el recriminaba dient:

— ¡Qué carai hèroe! ¡Parroquiano!

Que es lo mateix que ve a dir l'Unamuno.

— ¡Els Pizarros, Almagros, Carvajals...? ¡Qué carai hèroes! ¡Palúdics!

Un amic que encare segueix els ideals comunistes d'en Kropotkine, m'asegura que'l catalanisme mai arribarà a realitat; que lluitem per una utopia.

Jo'm trec la capsa de mistos, n'encenc un y el mostro a l'idealista pesimista.

— ¿Veus això?

— Si, un misto vulgar.

— Molt be; però això tant vulgar, tant universal, que sembla tenir l'antiguetat del foc, ¿sabs quans segles han

estat necessaris pera la seva invenció? Però un dia del segle passat els mistos foren, pera sempre més.

Rambla avall anem recomptant els titols crematístics de D. Alexandre Lerroux y Garcia. Poden fer rotllo pera escoltarlos, totes les viudes, tots els pares, tots els germans dels fusellats a Montjuich; tots els que penen en les penitenciaris espanyoles; tots els que corren per la terra, jueus errants de la revolta barcelonina; tots els que donaren sang o hisenda darrera de lagitador, y també tots els que perderen per ell la fe en els homes, els que han vist com se'ls hi desfeia l'ideal trepitjat per la canal'a que corra darrera de la fortuna, fent tocar la Marsellesa. La llista es llarga. Somem.

Membre d'una empresa pera l'importació de carns de l'Argentina.

Comprador dels terrenys que ha d'ocupar la futura zona neutral de Barcelona.

Propietari d'un xalet, per valor de 250,000 pessetes.

Conseller del Banc de Crèdit y Construccions.

Soci d'una empresa editorial de Madrid.

Soci d'una companyia pera construcció y aprofitament de pantanos.

El senyor Lerroux va sortir, com Jeroni Paturot, en busca d'una posició social y de la millor de les republicanes. Conseguida la primera, en demostració de que es un verdader home de negocis ¿per que'ls republicans no han de procurar que logri lo segon? ¡Ja que'l senyor Lerroux no desitja la revolució com a ideal, que la vulgui com a negoci! El Banc de Crèdit y Construccions, en el qual figuren persones tant morigerades y catòliques com els senyors Boladeres y Albó, ha tassat la seva influencia politica en un milló de pessetes, segons escriptura firmada a casa d'un notari, el nom del qual posseim. Doncs que's tassi la seva influencia revolucionaria en lo que valgui y que fassi la revolució com un negoci més.

Una idea molt ianqui però que temem que no serà acceptada pel senyor Lerroux. Seria com si a un sacerdot se li morís Deu o com si als pobres metjes els hi participessin que havia estat trovada la font de Juvenci. En Lerroux sab prou el conte de la gallina dels ous d'or. Com el sabien els pagesos del meu poble. Corrien els llops furients per entre'ls remats, deixant darrera sang de bens y dolors de pastors. El municipi posà un preu a cada pell de llop que li fos presentada. Sortiren a cassar la llopa da'ls cassadors arriscats, portaren moltes pells, però ni aquell ni els altres anys s'acabaren els llops, perquè'ls bons pagesos tingueren cura de no matar les cries.

Els Segadors al Turó Parc, a la una de la nit y en mitj de logentada. A la sortida un castellà s'indigna. Després de desfogarse, li dic:

— Els Segadors, es l'himne de Catalunya. Tristos o alegres, bons o dolents, es l'himne d'un poble. Però y el vostre ¿ont es? Perque la « Marxa Real » no representa més que una manera de càntic pera les cirimonies palatines. No es de la nació, sino del règim. Quant aquest caigui, tindreu d'enmatllevar o encarregar-ne un.

Però a l'amic això de tenir o no himne, no li interessa y respón orgullós: Com ferem d'un tros de sarsuela una marxa nacional, ab un garrotín qualsevol farem un himne.

DICH

— Que'm compres l'automóbil o qué?
— Que't penses que soc un revolucionari, jo? No, noia, no, que no passo de pobre banquer!

No fem bromes

UN home que escriu en la secció de « Cotidianas » de *La Vanguardia* y que's firma Tarfe, ha dit:

« Acabo de pasar la vista por la plana de anuncios de un periódico. Suelo leer la sección de anuncios que a veces me dicen muchas más cosas que las demás secciones de ciertos diarios. »

¿ Certs diaris? . . Y entre tots y sobre tots *La Vanguardia*, y un cop dintre *La Vanguardia*, la secció « Cotidianas », ¿ veritat moro Tarfe?

Segueix aquest senyor lamentantse de les ferocitats gramaticals y llògiques que surten sovint en els anuncis; explica, pera allargar, la llegenda d'una caricatura; ab idèntic objecte també la podem copiar: « Un calvo a un expenedor de drogues: — ¿ No'm va dir vosté que'l seu petroli feia nèixer el cabell a una bola de billar? — L'expenedor: Sí, senyor. — El calvo: Com, dones, no m'ha sortit a mí. L'expenedor: Quant me demostrí que'l seu cap es una bola de billar... » Y acaba la « Cotidiana » esmentant alguns anuncis frapants, y ab aquestes paraules: « Y por ahí, mientras haya en el mundo cabezas como bolas de billar. »

Mireu que'n son d'imprudents aquets xicots... Sí, perque això de la bola de billar se refereix forsosament als anunciants y als lectors de *La Vanguardia* y encare que siguin anunciants y le tors de *La Vanguardia* no tenen la pell tan groixuda, tan groixuda...

Aquesta familia literaria de las « Cotidianas » tan nom-

brosa com insípida, algún día donará un disgust a l'Empresa del copiós diari.

¿ Com hi hà mon que son familia! « Cualquiera », « Carolin », « E. O. », « C. C. », « Tarfe », « Silicio », etc. Un hom, un cop a arriuat a llegirlos tots, se convens de que tots ne fan un de sol; un sol senyor que, avergonyit de ferho quotidianament tan malament, cerca aqueixa abundancia de pseudònims pera inutilitzarlos tots una mica...

La calor y les receptes pera evitarla

Quant arriuen els dies forts de l'estiu, a tots els diaris, perque hi manquen les noticies, y fins a *La Vanguardia* perque hi manquen les esqueles mortuories,

« l'estisora va enrenou »

— que diguè 'l gran Maragall — y es la temporada dels infundis, dels cauards nortamericans y de les receptes sense solta.

Are circula que es *un contentu*, un doble decàleg contra la calor, que sembla compost per dos ironistes contrapuntats. Tots els consells o preceptes poden ser observats precisament per les persones que en el punt y hora que sentin la calor poden fugirne cercant un país fresc.

Perque, mireu que recomenarli al pobre home que se guanya la vida repartint la correspondència o descarregant carbó al moll que pera evitar la calor «passegi lentament per l'ombra» (Decàleg número 1) y que «fassi un exercici moderat» (Decàleg número 2), es una broma de mal gust, que li farà venir ganes de girarshi a cops de puny.

Cada dia crec més fermament que tot això de l'Hygiene individual s'escriu no més pera'ls desvagats. An els mesquins que treballen per viure, no'ls serveix sino pera ferse càrrec de lo superficial que es pera el seu organisme la forcosa tasca que realisen, pera ferlos viure sota l'impressió que pot degenerar en autosugestió — de que l'honrada via del treball es el camí més dreturer pera arribar a l'Hospital o al Cementiri.

Aneu, sino, a recomanar a un pobre oficinista, que viu condemnat a tenir hores y hores les anques enganxades al coixinet de cuir, lo que diu el Decàleg: «No sigueu massa sedentaris». ¿Què voldria l'infelis, sino esser menys sedentari y passejarse per les ombres del Park o del Passeig de Gracia tota la tarde ab la dona y les criatures?

«Tingueu les finestres hermèticament tancades durant el dia». Y jo, com ho farè, que tinc el treball a

casa? ¿Vol el senyor l'higienista que trevalli a les fosques y qu'encengui'l llum aixís que'm llevi.

La primera recepta de tots aquests savis hauria de consistir en indicar una segura manera de proporcionar-se un centenar d'accions del Banc d'Espanya o de la Tabacalera, pera posarse en condicions de seguir minuciosament, lletra per lletra, les seves lluminoses prescripcions higièniques: O per dirho ab versos de l'americà Rubén Darío:

«Es preciso que el médico que eso recete dé también libro de cheques para el Crédito Lyonnais...»

Sino comensen per aquí, que pleguin. Ab decàlegs semblants contribueixen a fer més greu la qüestió social.

L'aucellada del Turó

CONTEN qu'un dia, mestre Guimerà, parlant ab un regionalista, li va dir: «Si arribessiu a manar encara ens fusellariu per catalanistes...» ¿Qué no? Ves qui hauria estat capàs de dir que'ls de l'«Orfeo Català», se llensarien a cops de bastó y de cadira contra'ls que'ls hi demanessin *Els Segadors*.

Y així va passar al Turó, com tothom sap. Acabaven de cantar *L'Aucellada*, den Jannequin y comensaren a sen-

— Veu, bon home, com sabèm nadar entre dues aigües?
— Voldrà dir entre Dos Rius.

tirse veus, moltes veus: ; *Els Segadors!* ; Que cantin *Els Segadors!* ; Que cantin la *Marxa Reial!* Els orfeonistes, furients, s'hi negaren ab males paraules y per tot el Turó se torná a sentir *L'Aucellada*, xiulets de rossinyols y de canaris.

Devant d'aquell xibbarri, la policia hi acudí. Com que molts dels protestants pera dirigir-se a l'Orfeó parlaven en castellá, els polissonts varen quedar una mica parats.

— Pero, ¿qué desean ustedes?

— Que canten la *Marcha real*.

Els polissonts, mirant el programa, responien :

— Si no está anunciada.

— Pero nosotros somos españoles, estamos en España y queremos que canten nuestro himno.

La policia a l'últim compregué la broma y'ls agents, respongueren escamats ab aquets arguments :

— Sí, sí...

En Pagès y Rueda, que com tothom sab, es més valent que'n Serrallonga, s'estirava els cabells quan ho va saber. Ell hi havia anat al Turó, pero, no sospitant res, marxà acabada la primera part.

— Si jo hi soc, no passa res. Per això esperaren a la segona part.

— No, senyor Pagès y Rueda—respongué un chorista— es que ja sab vostè lo que diuen els castellans, que mai segones parts foren bones.

— Bones o dolentes, jo li diré, que si hi soc, me menjo mitja Unió Catalanista.

Celebrèm que'n Pagès y Rueda segueixi ab la seva fama famosa, y'l seu estómac privilegiat.

Are l'Orfeó vol organitzar una mena de requetès, pera quan li vagin ab cançons que no estinguin en el programa, y pera que fassin més por els triaràn entre'ls que tenen veu de baix.

Nosaltres recomanèm als joves catalanistes que vagin ab molt de compte ab l'Orfeó, que no demanin així com així *Els Segadors*, no sigui cosa que esdevingui veritablement un himne funerari. Recordinse de que l'Orfeó, va matar al ; *Cu-Cut...*!

El pedré

An el diputat provincial Sr. Forcada y prohóm (!) del novíssim partit reformista, els seus admiradors (!!) li han ofert un vi d'honor.

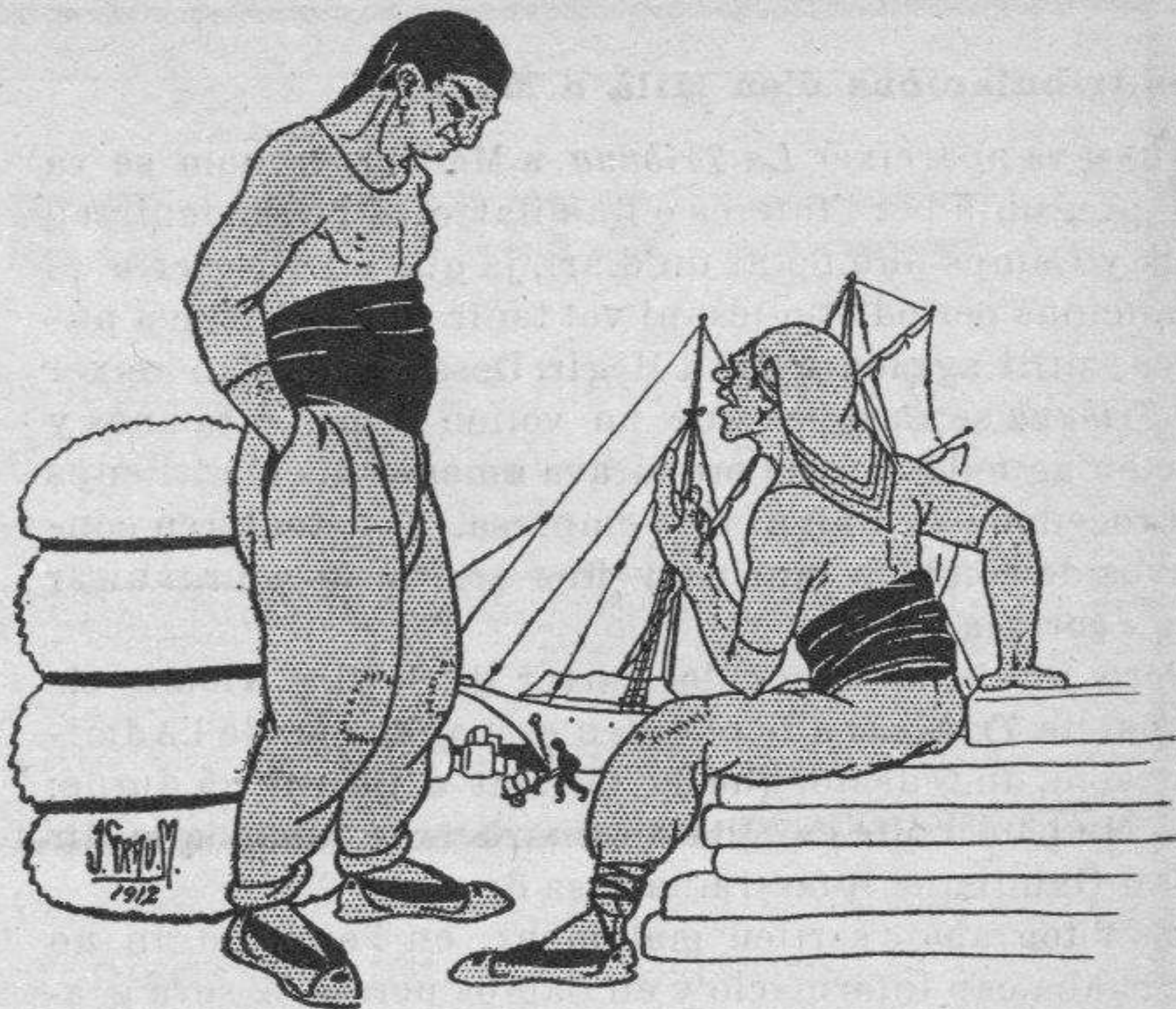
Lo *d'honor* es un dir, ja's compren. Lo unic veritable fou el vi.

*

El Liberal en Barcelona ha dedicat una gazetilla de set ratlles a la conferencia que, parlant de les aigües, donà'l dilluns el president del F. del T. N., en Lluís Sedó.

Y si algú després hagués trobat an en *Gacetilla* y li hagués fet veure que una qüestió de tanta importancia per Barcelona, bé mereixia un xic més d'extensió, hauria contestat de segur aquell ab sa proverbial insustancialitat y pera fer un xisto més:

— Hubiese hablado del vino !...

LES TRAQUES AL PARC

— Has vist com ha fugit l'avestrús del Parc.
— Aixís digues que no es tan avestrús com sembla.

*

Alguns han extranyat la gran valentia demostrada en la batalla del Turó-Park pels cantaires de les parroquies barcelonines, en funcions d'orfeonistes subdits den Matheu.

Nosaltres hem descobert el secret.

Els requetès els havien donat unes quantes lliçons.

*

An en Robert Castrovido un dels pocs republicans tolerables que hi ha Madrit, el presenten els seus candidats per un lloc vagant de la Cort.

En Castrovido es coix y l'altre dia perdé una crosca, a conseqüència de lo qual caigué.

Trobem un símptoma alarmant aquesta caiguda, en vigílies electorals.

*

En el vi d'honor de que més amunt parlém, en Ricart hi parlà, adherintshi en nom dels regidors reformistes.

¿ Y qui son aquests regidors, senyor Ricart?

Ja'ns ho dirà, y de passada expliquins també com s'ho fa, per anar ploriquejant y fentse passar per innocent y víctima de les males companyies, essent tant *tramviari* y tant llest com el qui més.

*

Després de les pallisses del Turó-Park, un ex redactor del pobre ; *Cu-cut!*, mort de mort indigna, deia:

— Tant be que aniria ara una caricatura ab aquesta llegenda : « Orfeu enfutisma les feres ».

*

Llegim :

« Del Museu de Arqueología Americana de Brithonville, han desaparegut valioses colleccions y exemplars que's consideraven únics al mon. Se sospita que la Junta de Patronat de l'institució no es agena ab aquestes desaparicions.»

¡¡ Tramviaris !!

Les tribulacions d'en Milà a Madrid

QUAN va apareixer *La Tribuna*, a Madrid, tothom se va preguntar per l'interés o finalitat que podia tenir en Milà y Camps publicant un diari, ja que ell ni escriu ni te aficions periodístiques, ni vol tenir una influència pública, ni li agrada gaire'l llegir. Desseguida d'apareixer *La Tribuna* se va saber que no volien firmes catalanes y que en aquella casa se procurava amagar als madrilenys la procedència catalana de l'empresa. Y inventaren concursos de combles taurins y fins arribaren a organitzar una «corrida».

Pero ni els flamencs del carrer de Sevilla. Veient els munts de *Tribunas* que omplien el magatzem de l'Administració, un redactor que havia estat a Barcelona digué:

— Me penso que en Milà no tindrà més remei que dir an en Gaudi que li fassi una casa de paper.

Els fotograbats sortien malament, en Pérez Lugin no encertaba cap informació y en Camba perdía la seva gràcia. Fins el rei, s'en va adonar de la desgracia d'en Milà.

L'altre dia se trobava 'l diputat regionalista en l'halle de l'Hotel Ritz de Madrid. Anava de frac. Ab les mans a l'espatlla, a tall de Napoleò del paper y de la pedra, se passejava una mica meditabon, com si estés sumant pèrdues. En aquesta entra 'l rei, y dirigintse an en Milà, que ajupia 'l cap com si sentís tot el pes de les seves construccions, li digué, tot de cop:

— Pero Milà; ¿cómo es que te salen tan mal los fotograbados de *La Tribuna*.

El pobre Milà, tol esverat, no sabia que respondre.

— *Son las máquinas, majestad, son las máquinas.*

— *Pero, hombre, mudalas.*

En Milà, aleshores, tingué un moment d'inspiració.

— *Precisamente he encargado una máquina, que llegará pronto, y con la cual los fotograbados saldrán clarísimos.*

— *Pues cuando te llegue te prometo hacerte una visita.*

En Milà no havia pensat en portar cap màquina nova, y ara devant del compromís adquirit ab el rei, no te més remei que encarregarla. Altra vegada a gastar, a sumar pèrdues, a dir, ab cara llarga, que en vista del favor del públic, no tenen mes remei que adquirir més maquinaria.

Però això del fracàs de *La Tribuna* pot ser no son més que males veus, que fan correr els altres periodistes madrilenys. El director, en Cánovas Cervantes, parlant ab un altre company ho afirmava:

— ¿*La Tribuna*? Admirablement. Ja no perdem més que sis mil duros al mes.

Y tot això, tan de paper satinat gastat, pera adquirir un pergami que fassi d'en Mi à un nou noble, d'aquesta noblesa catalana, adquirida tot filant, com en Fabra, o tot destilant, com en Maristany.

El castellà que ara's parla

LA *Mañana*, un diari que ningú sab d'ont surt ni qui'l fa, un diari sense cèdula, pera commemorar la setmana tràgica, publicá'l divendres passat una grossa esquela dedicada als individus de la forsa pública que moriren lluitant ab els revolucionaris. Després de parlar de «les hordes republicanes», acabava dient: «*La Mañana*, al dedicar un piadoso recuerdo a aquellos héroes, maldice una vez más de los crímenes abominables de que estos desalmados hicieron teatro a nuestra querida Barcelona.»

Però això no son uns escriptors, això es una «horda». De manera que'ls héroes, per no saber escriure ab sintaxis els senyors de *La Mañana*, resulten uns «desalmados»? Senyor fiscal, que se'ls hi apliqui immediatament la llei de jurisdiccions. Y té d'imposarselshi aquest càstig, perque després de l'esquela, en el títol de l'editorial diuen: «Gloria victes». Gloria als vensuts. No als morts o als caiguts, sino als vensuts. Altre motiu d'aplicació de la llei de jurisdiccions.

Doblém la fulla y llegím: «El poeta leridano D. Magín Morera y Alier...» Morera y Galicia, senyor. Si tot Catalunya ho sab.

Seguím. Un altre gacetilla:

— «Por orden gubernativa han sido clausurados tres buchinchés, que figuraban como sociedades.»

Senyora redacció de *La Mañana*, això si que's un buchínche, lo que es igual, una olla.

*

La Publicidad, describint el vi d'honor que varen donar an en Forcada's de la plassa del Teatro:

— «El vino de honor se compuso de ciento cincuenta concurrentes.»

Caram, un vi compost ab cent cinquanta persones. Sort que no hi era don Melquiades, sino li haurien pogut dir, ab les copes a la ma, imitant a Jesús, que ja es imitar tractantse dels amics d'en Junoy: Bebeu, aquesta es nostra sang.

Les Mancomunitats en el Congrés

CONFERENCIA DEN

PERE COROMINAS

EDITADA PER **EL GALL**

★ ★ ★

: PREU : **15 CÉNTIMS** :

Se ven : A Barcelona en els kioscs, en les societats catalanistes y en les administracions de *El Poble Català* y **EL GALL** : A fora, en les societats catalanistes y a casa nostres corresponsals

LES DEMANDES A L'ADMINISTRADOR

Tipografia «La Académica» de Serra germans y Russell, Ronda de la Universitat, número 6. — Teléfon 861

== ALS NOSTRES AMICS ==

La publicació d'EL GALL no ha obeit a cap fi de lucre, sino a un afany patriòtic y ideal. Volèm fer obra d'apostolat, de conscienciació y de propaganda, per Catalunya y la Llibertad. Això imposa la col·laboració y l'auxili a la nostra empresa, a tots aquells que estiguin conformes amb la nostra feina.

Demànem, doncs, a tots els nostres amics, a tots els nostres llegidors, a tots els companys en les lluites patriòtic-lliberals, que siguin propagadors del nostre periòdic. EL GALL es una fulla popular y ha d'entrar per tot. Es assequible a totes les intel·ligències y a totes les fortunes.

Els amics nostres, tots els que espiritualment se sentin interpretats en nostres campanyes, els que encara mantenen viu el foc de l'ideal y no tenen el catalanisme com una vana paraula, els que tenen fe en l'acció dels catalans y saben fer algú sacrifici per la patria, ens han d'ajudar y acompanyar en l'empresa de fer reviure la puresa nacionalista y l'integritat immaculada del lliberalisme a la catalana.

¿Cóm se'ns pot prestar aquesta cooperació? De moltes maneres: Enviantnos dibuixos y text aquells que siguin capassos de produirne en condicions d'esser publicats, o xistos, acudits, notícies que's prestin al comentari, etc. Fent subscripcions els altres; demanant EL GALL a la barberia, al café, al cira-botes, al bar, a casa 'l metge, a l'hotel; donantlo a llegir als amics y coneguts, fentlo circular lo més possible, etc., etc.

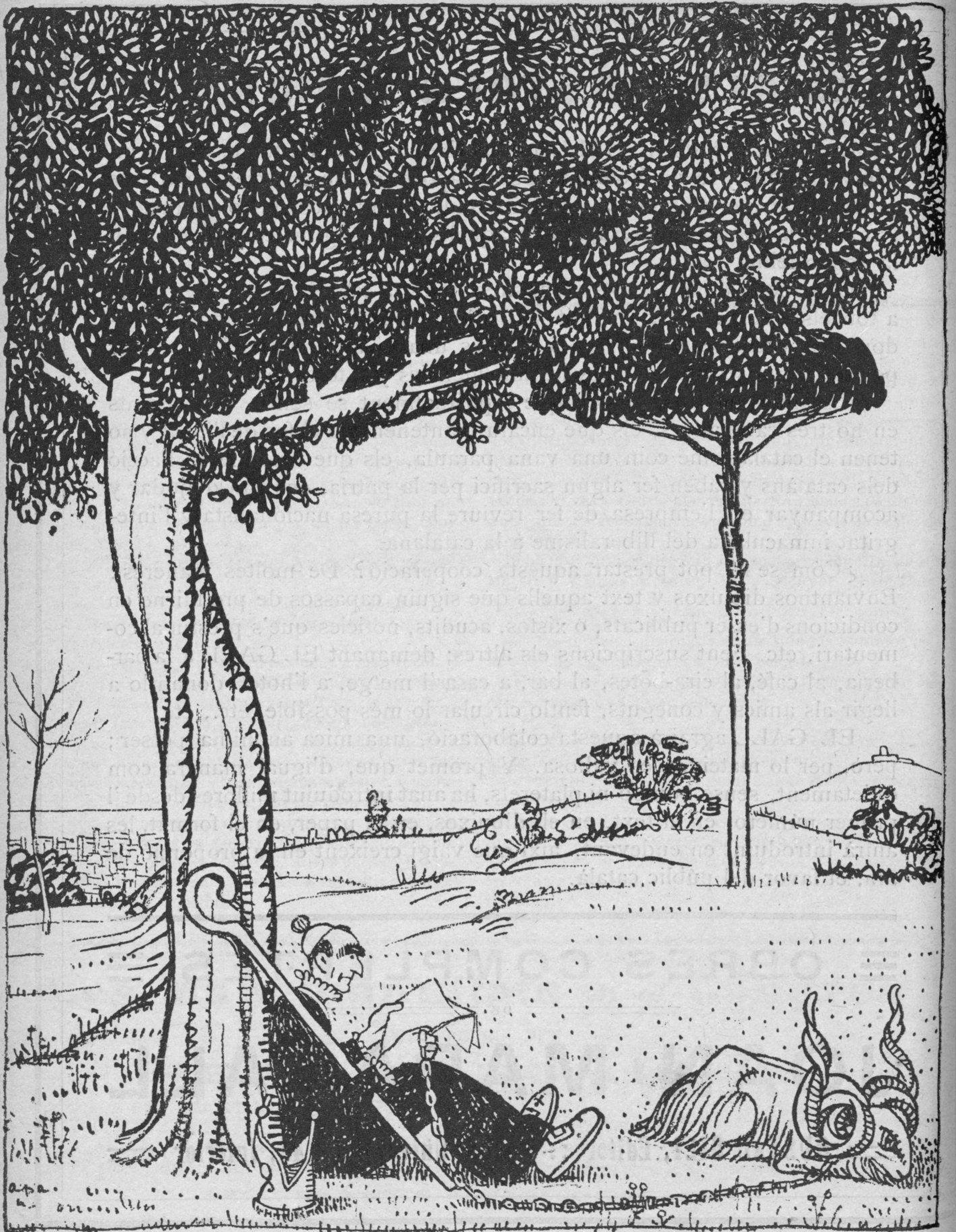
EL GALL agrairà aquesta col·laboració, una mica anònima potser; però, per lo mateix, més valiosa. Y promet que, d'igual manera com quietament, sense bombo ni platerets, ha anat introduint millores desde 'l primer número, en el text, en els dibuixos, en el paper, en el format, les anirà introduint en endavant, així que vaigi creixent en la proporció de ara, el favor del públic català.

== OBRES COMPLEERTES ==

DE

JOAN MARAGALL

== GUSTAU GILI, Editor :: Carrer Universitat, 45, interior ==

DE LA DARRERA CARLINADA

— Aquets carlins... ¡quins héroes!... pro ¿quantes energies perdudes per manca de mètode?...